

Selvitys kuntien Ukraina- antamasta tuesta



© Suomen Kuntaliitto ry
Helsinki 2024

Kuntaliitto
Toinen linja 14
PL 200, 00101 Helsinki
Puhelin 09 7711
www.kuntaliitto.fi

Sisältö

1	Taustaa	4
2	Kuntien tuki Ukrainalle hyökkäyssodan alkamisen jälkeen	5
2.1	Rahalahjoitukset.....	6
2.2	Materiaalilahjoitukset.....	7
2.3	Asiantuntija-apu.....	8
2.4	Muulla tavoin, miten?.....	8
2.5	Arvio kokonaistuesta.....	9
2.6	Ukraina-tuen jatko.....	9
3	Yhteistyö muiden kuntien kanssa	10
4	Ystävyyskunnat	11

1 Taustaa

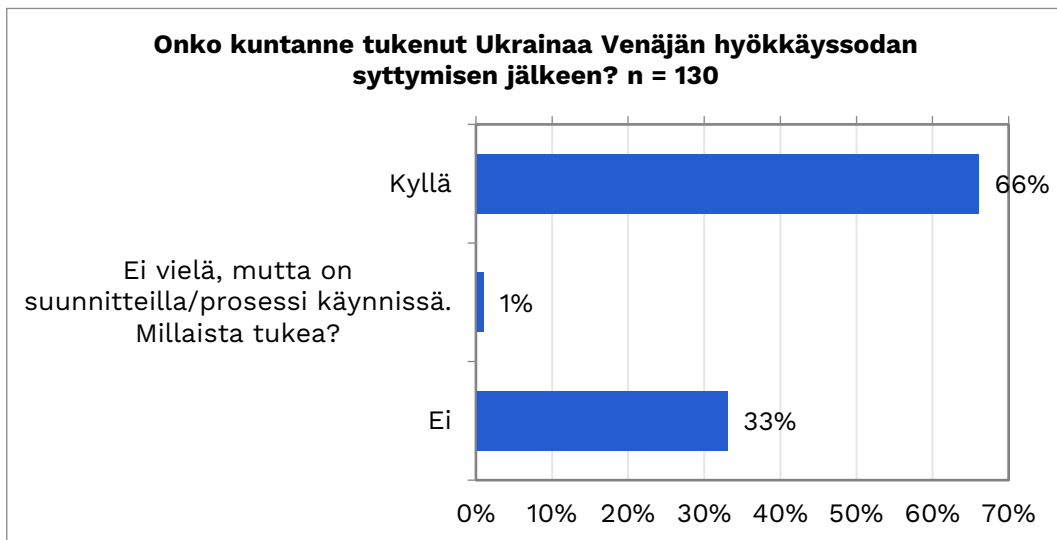
Venäjän Ukrainaan suuntautuvan hyökkäyssodan alkamisesta tulee kuluneeksi kaksi vuotta 24.2.2024. Eri toimijat ovat tukeneet Ukrainaa monin tavoin sekä rahallisesti että materiaaliavulla.

Tämän selvityksen avulla halutaan tuoda esille suomalaisten kuntien tekemää hyvää työtä Ukrainan hyväksi. Selvityksen mukaan kunnat ovat tukeneet Ukrainaa monipuolisesti rahalahjoituksin sekä materiaalilahjoituksilla.

Kyselyssä keskityttiin kuntien Ukrainaan lähettämään rahalliseen ja materiaali-tukeen. Selvityksen yhteydessä kunnat toivat kuitenkin vahvasti esille myös ukrainalaisten pakolaisten auttamista ja tukemista Suomessa.

Kysely lähetettiin kaikkiin kuntiin Suomessa ja siihen vastasi 130 kuntaa eli vastausprosentiksi saatiin 42 %. Kyselyssä mainitut euromääräiset summat ovat suuntaa-antavia arvioita.

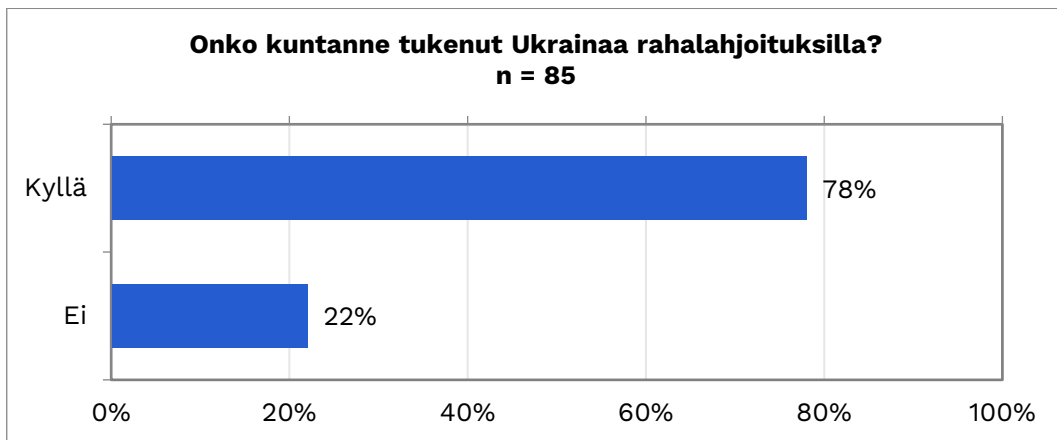
2 Kuntien tuki Ukrainalle hyökkäyssodan alkamisen jälkeen



Kuvio 1: Onko kuntanne tukenut Ukrainaa Venäjän hyökkäyssodan syttymisen jälkeen?

Kyselyyn vastanneista 130 kunnasta 66 % (86 kuntaa) on tukenut Ukrainaa Venäjän hyökkäyssodan alkamisen jälkeen. Vastaavasti 33 % (43 kuntaa) ei ole tukenut Ukrainaa. Useat ei-vastanneet kunnat tukevat kuitenkin ukrainalaisia pakolaisia ja heidän kotouttamistaan.

2.1 Rahalahjoitukset

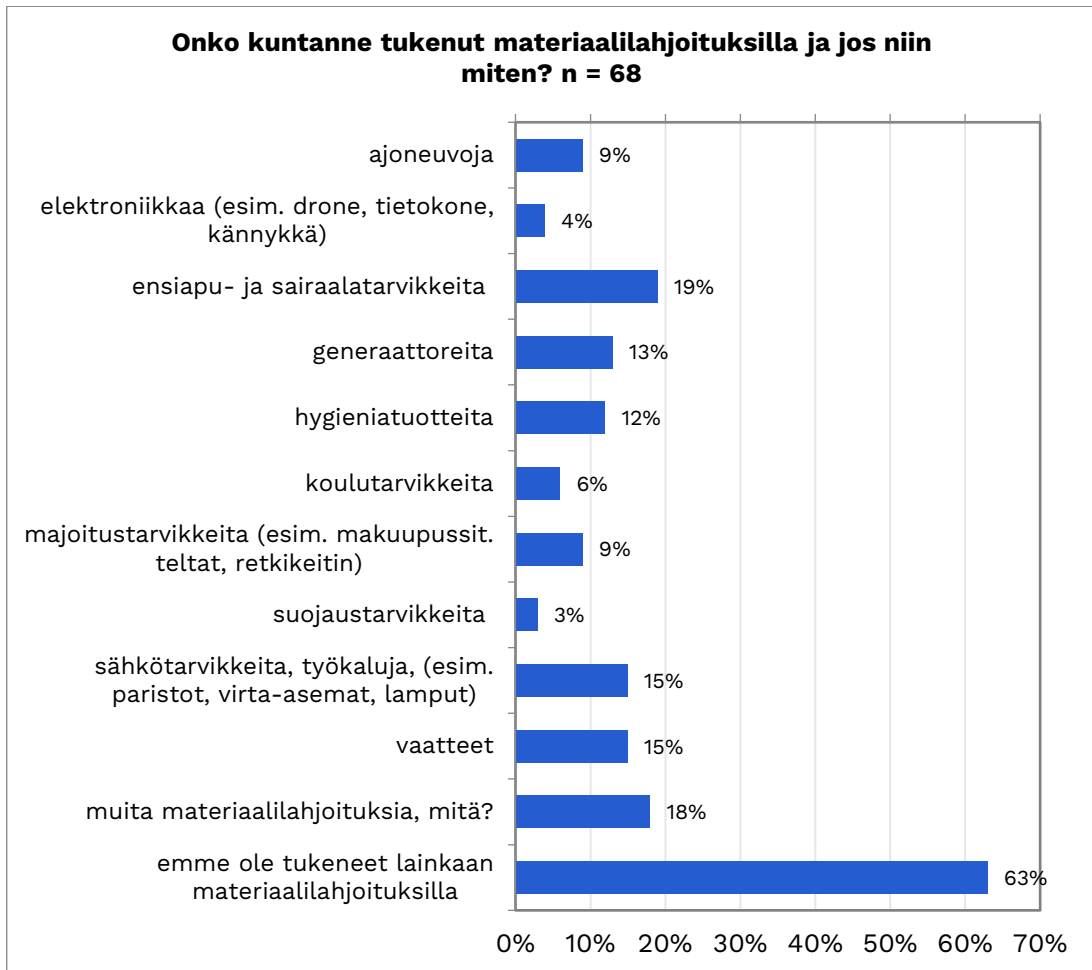


Kuvio 2: Onko kuntanne tukenut Ukrainaa rahalahjoituksilla?

Rahalahjoituksia on tehnyt 78 % (66 kuntaa) Ukrainaa tukeneista kunnista. 22 % vastanneista (19 kuntaa) ei ole tehnyt rahalahjoituksia. Vastanneet kunnat arvioivat rahalahjoitusten kokonaismääräksi noin 2,1 miljoonaa euroa.

Rahalahjoitukset on toimitettu useimmiten erilaisten avustusjärjestöjen kautta. Näitä ovat mm. Suomen Punainen Risti, Unicef, Pelastakaa lapset ry ja Kirkon Ulkomaanapu. Lisäksi rahalahjoituksia on tehty yhdessä muiden kuntien kanssa sekä maakunnan liittojen järjestäminä.

2.2 Materiaalilahjoitukset



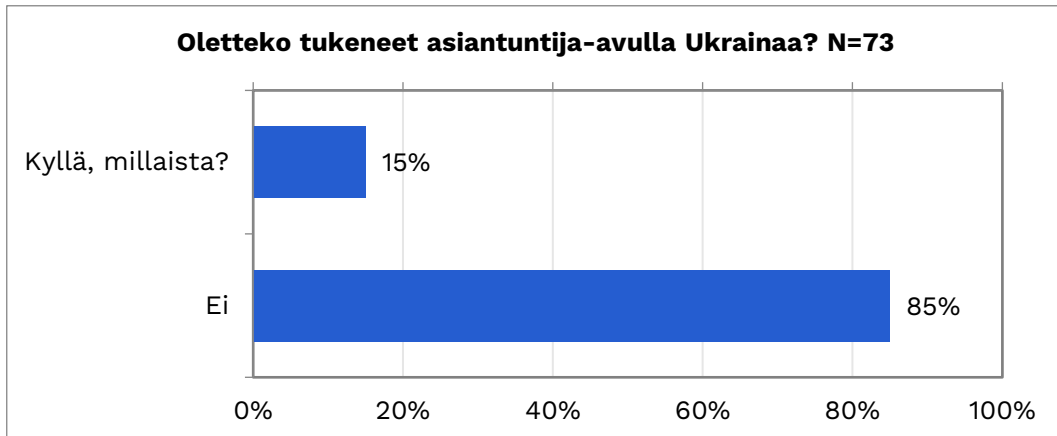
Kuvio 3: Onko kuntanne tukenut Ukrainaa materiaalilahjoituksilla ja jos niin miten?

Materiaalilahjoituksilla Ukrainaa on tukenut 37 % vastanneista kunnista (25 kuntaa). Materiaalilahjoituksista 19 % on ollut ensiapu- ja sairaalatarvikkeita, 15 % sähkötarvikkeita ja työkaluja sekä 15 % vaatteita. Lisäksi 13 % vastanneista on lahjoittanut generaattoreita ja 12 % hygieniatuotteita.

Vastanneista kunnista 18 % ilmoitti tukeneensa Ukrainaa muilla materiaalilahjoituksilla. Näitä olivat mm. ruoka- ja elintarvikeapu, kalusteet, vesipumput, lämmittimet, lasten tarvikkeet (esimerkiksi vaipat, urheiluvarusteet), kynttilät sekä juoksuhautakynttilät.

63 % vastanneista (43 kuntaa) ei ollut tukenut Ukrainaa lainkaan materiaalilahjoituksin.

2.3 Asiantuntija-apu



Kuvio 4: Oletteko tukeneet Ukrainaa asiantuntija-avulla?

Kyselyyn vastanneista 15 % (11 kuntaa) ilmoitti tukeneensa asiantuntija-avulla Ukrainaa. Asiantuntija-apu liittyy useimmiten ukrainalaisten pakolaisten kotouttamiseen ja tukemiseen Suomessa mm. tulkki- ja käännöspalvelut, kotoutumisasiota hoitavan henkilön palkkaaminen sekä asuntojen järjestäminen ukrainalaisille. Lisäksi mainittiin mm. koulutus ja kouluyhteistyö, opettajavaihto. Asiantuntija-apua on annettu myös ukrainalaisdelegaatioiden vierailujen yhteydessä liittyen esimerkiksi väestönsuojiiin, kaupunkiliikenteeseen ja hallintoon.

2.4 Muulla tavoin, miten?

Suomalaiset kunnat ovat tukeneet Ukrainaa myös monilla muilla tavoilla edellä mainittujen lisäksi. Näitä ovat kyselyn mukaan esimerkiksi:

- solidaarisuuden osoitukset, esimerkiksi liputukset, valaistukset ja erilaiset tapahtumat
- kunta on tarjonnut tilat materiaalilahjoitusten keräyksiä varten
- materiaalilahjoitukset on kuljetettu perille Ukrainaan
- ystävyyskunnan nuorille järjestetyt kesäleirit
- ukrainalaisten pakolaisten kotouttaminen ja tukeminen.

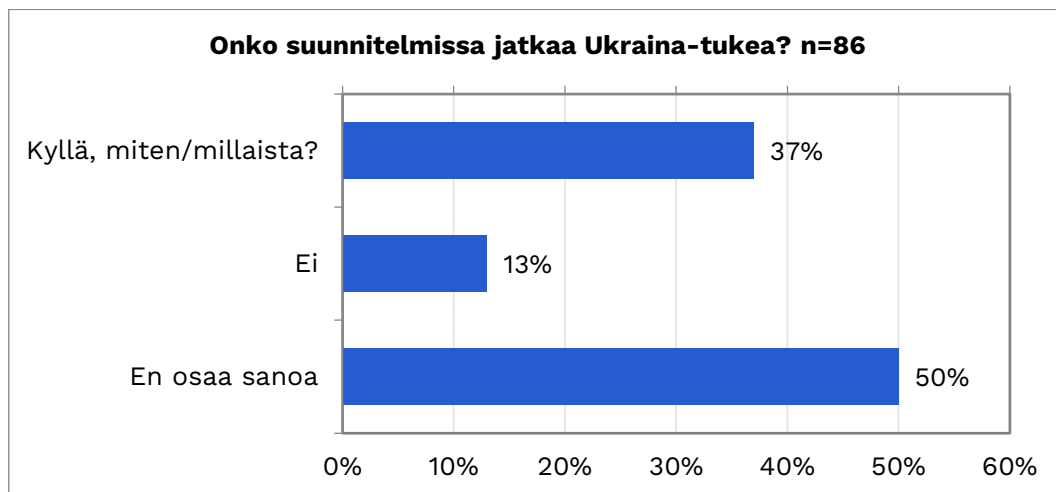
Tällä kyselyllä ei siis kartoitettu kuntien Suomessa tekemää työtä ukrainalaisten pakolaisten hyväksi. Useat kunnat toivat kuitenkin vahvasti esiin Suomessa

tehtävää hyvää työtä ukrainalaisten pakolaisten vastaanottamiseksi ja kotouttamiseksi. Tietoa ukrainalaisista pakolaisista löytyy esimerkiksi Maahanmuuttoviraston materiaaleista.

2.5 Arvio kokonaistuesta

Kyselyyn vastanneet kunnat arvioivat kokonaistuen olevan noin 3,2 miljoonaa euroa. Tähän summaan sisältyy raha- ja materiaalilahjoituksia sekä asiantuntija-apua ja joidenkin kuntien osalta myös kotouttamiseen käytettävää tukea.

2.6 Ukraina-tuen jatko



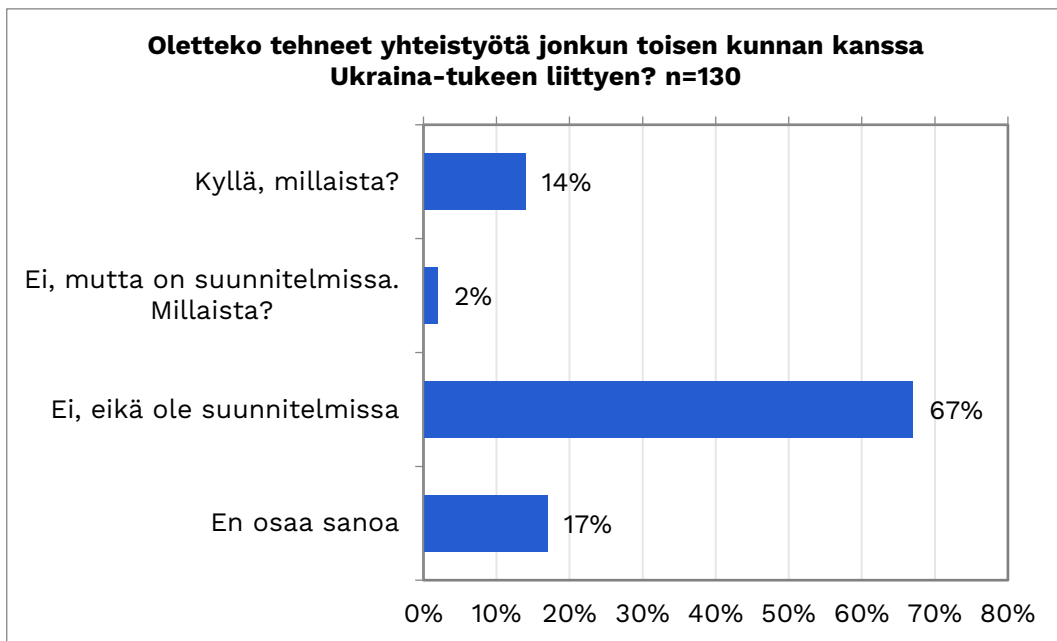
Kuvio 5: Onko suunnitelmissa jatkaa Ukraina-tukea?

Kyselyyn vastanneista kunnista 37 % (32 kuntaa) aikoo jatkaa Ukrainan tukemista. Puolet vastanneista ei osannut sanoa jatkuuko tuki.

Tuen jatkamisen muodoista kyselyssä mainittiin mm. seuraavia:

- rahalahjoitukset
- materiaalilahjoitukset, esimerkiksi koulutarvikkeet, koulukalusteet
- ukrainalaisten pakolaisten tukemista Suomessa
- asiantuntija-apu
- yhteistyö ystävyyskaupungin kanssa
- yhteistyö avustusjärjestöjen kanssa

3 Yhteistyö muiden kuntien kanssa

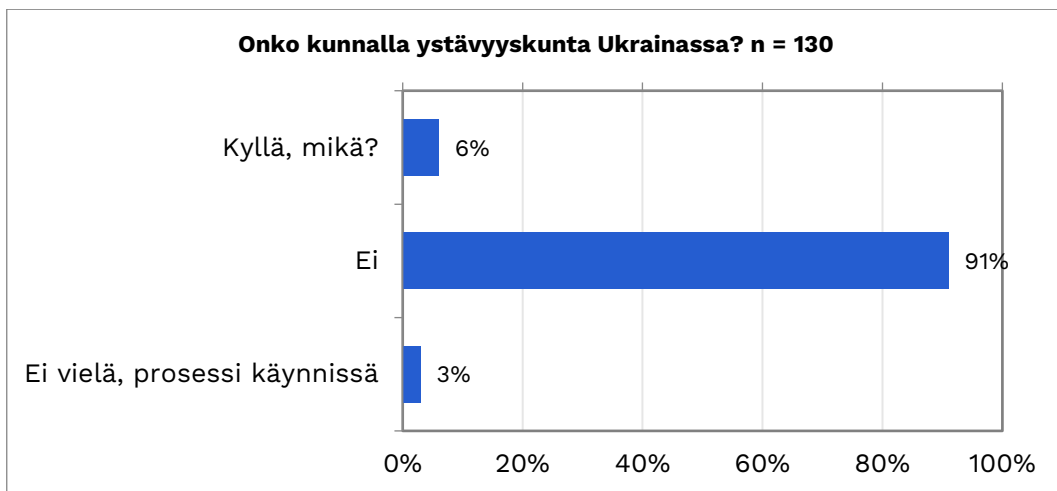


Kuvio 6: Oletteko tehneet yhteistyötä jonkun toisen kunnan kanssa Ukraina-tukeen liittyen?

Ukrainaan suuntautuvan tuen toteuttamisessa tehdään jonkin verran yhteistyötä muiden kuntien kanssa. Vastanneista kunnista 14 % (18 kuntaa) tekee yhteistyötä ja 67 % (87 kuntaa) vastanneista ilmoitti, etteivät tee yhteistyötä. 2 % vastanneista (3 kuntaa) ei vielä tee yhteistyötä mutta se on suunnitelmassa.

Yhteistyötä tehdään paljon maakunnallisesti, yhdessä maakunnan muiden kuntien kanssa tai maakunnanliiton koordinoimana. Tällaista yhteistyötä on mm erilaiset keräysjärjestelyt ja tiedonvaihto. Yhteistyötä on tehty myös eri maiden ystävyyskuntien kanssa esimerkiksi yhteisen materiaaliavun toimittamisessa Ukrainaan.

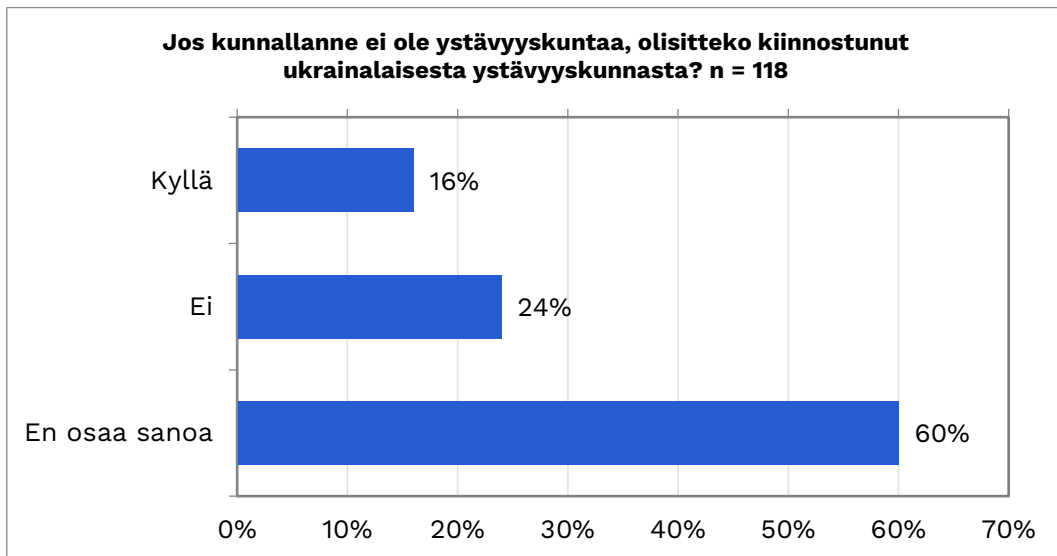
4 Ystävyyskunnat



Kuvio 7: Onko kunnallanne ystävyyskunta Ukrainassa?

Vastanneista kunnista 6 %:lla (8 kunnalla) on ystävyyskunta Ukrainassa. Valtaosa niistä on solmittu Venäjän hyökkäyssodan alkamisen jälkeen. Neljällä kunnalla prosessi ystävyyskuntasuhteen solmimiseksi on käynnissä. Kyselyssä esiintulleet ystävyyskuntaparit:

- Turku-Harkova (vuodesta 2022)
- Lappeenranta - Tsernihiv (2023)
- Tampere-Kiova (1954)
- Hyvinkää-Bucha (2023)
- Espoo-Krivyj Rih (2023)
- Seinäjoki-Melitopol (2023)
- Helsinki-Kiova (1993)
- Helsinki - Dnipro (2023)
- Vantaa-Boryspil (2023)



Kuvio 8: Jos kunnallanne ei ole ystävyyskuntaa, olisitteko kiinnostunut ukrainalaisesta ystävyyskunnasta?

Kyselyyn vastanneista kunnista, joilla ei vielä ole ystävyyskuntaa Ukrainassa, 16 % (19 kuntaa) on siitä kiinnostunut ja vastaavasti 24 % ei ole kiinnostunut. 60 % (71 kuntaa) vastanneista kunnista ei osannut sanoa olisiko kunta kiinnostunut ukrainalaisesta ystävyyskunnasta.